

PM 2007:110 RV (Dnr 339-4937/2006)

Lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad godkänns.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvendal anför följande.

Ärendet

Regeringen har erbjudit de storstadskommuner som tidigare tecknat lokala utvecklingsavtal antingen fortsatt förlängning till och med december 2007 eller överläggningar om lokala utvecklingsavtal för 2007. Staden har sedan tidigare avtal med staten om lokalt utvecklingsarbete som löpte ut 31 december 2006. Kommunstyrelsen beslutade godkänna en revidering av avtalet från 1999 vid sitt sammanträde den 19 november 2003.

De lokala utvecklingsavtalen syftar till att stärka samordningen av de statliga, kommunala och andra aktörers insatser för arbetet med att minska antalet utanförskapsområden. Avtalen syftar till att bryta utanförskap genom ett lokalt utvecklingsarbete utifrån de behov och förutsättningar som finns hos individer.

Stadens mål är att integrationen ska öka. I stadens budget för 2007 anges att jobb, en väl fungerande skola och goda språkkunskaper i svenska är förutsättningar för integration. Ett eget arbete och möjlighet till självförsörjning är viktiga förutsättningar för ett självständigt liv. Attraktiva nya stadsmiljöer ska skapas i ytterstaden. De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden liksom att förändra redan befintliga miljöer i samråd med de boende. Ett särskilt projekt genomförs under kommunstyrelsens ledning för att rusta upp boendemiljöer och bryta segregationen på Järvaområdet, s.k. Järvalyftet.

Beredning

Detta ärende har utarbetats inom finansavdelningen i samarbete med stadsledningskontorets stab. Ärendet har också behandlats i kommunstyrelsens integrationsberedning.

Stadsledningskontoret anser att målen för de lokala utvecklingsavtalen väl överensstämmer med stadens mål. Stadsledningskontoret ser därför fördelar med ett avtal som underlättar samverkan i de aktuella stadsdelarna mellan staden och staten genom dessa myndigheter lokalt. Utrednings- och statistikkontoret (USK) får i samarbete med respektive stadsdelsförvaltning redovisa statistik och andra uppgifter med anledning av avtalet. Stadsledningskontoret föreslår att avtalet ska gälla under 2007.

Stadsledningskontoret anser vidare att förutsättningarna för en samlad välfärdsorganisation på lokal nivå som behandlas i utredningen "Från socialbidrag till arbete" (SOU 2007:2) skyndsamt bör klarläggas. Stadsledningskontoret föreslår att integrationsberedningen för egen del godkänner förslaget till lokalt utvecklingsavtal för

2007 mellan staten och Stockholms stad samt uppmanar kommunstyrelsen att godkänna avtalet.

Mina synpunkter

Stockholms stad ser undertecknandet av 2007 års avtal som en övergång från en gammal storstadspolitik till en ny.

Under 2007 och 2008 introducerar regeringen flera intressanta satsningar som understryker betydelsen av det lokala utvecklingsavtalet. Jag vill särskilt lyfta fram instegsjobben och nystartcentrum, där stadens samverkan med staten är central för att skapa förutsättningar för ett framgångsrikt resultat.

För Stockholm betyder instegsjobben mycket i arbetet med att förbättra stadens flyktingintroduktion och möjligheten för nya svenskar att tidigt etablera sig på arbetsmarknaden.

De så kallade nystartcentrum som lanserades i regeringens vårproposition liknar i strukturen de fem jobbtorg som Stockholm planerar att starta under första halvåret 2008.

Jag vill också betona betydelsen av att tre av fem stadsdelar i det föreslagna utvecklingsavtalet även omfattas av det s.k. Järvalyftet. Järvalyftets mål är att få en bättre, mer långsiktigt hållbar social och ekonomisk utveckling och berör samma områden som det lokala utvecklingsavtalet.

Genom att underteckna detta gemensamma avtal förutsätter jag att Stockholm som landets huvudstad kommer att inneha en god position gentemot staten, där samverkan underlättas, inte minst i samband med ovan nämnda instegsjobb och jobbtorg/nystartscentra. Avtalet för 2007 är att beteckna som ett övergångsavtal. Samråd om den fortsatta utformningen av det lokala utvecklingsarbetet sker under december 2007. Då ska riktlinjerna för 2008 års avtal utarbetas och ambitionen bör vara att utforma avtalet i en mer konkret form.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad godkänns.

Stockholm den 31 maj 2007

KRISTINA ALVENDAL

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Lokalt utvecklingsavtal

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Carin Jämtin* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Om våra partier hade varit med och utformat den nuvarande storstadspolitiken hade målen självklart sett annorlunda ut. Vi tror exempelvis inte att privatiseringar automatiskt kommer att gynna utvecklingen i de stadsdelar som berörs av avtalet. Vi tror också att de särskilda konsekvenser som följer av segregering och diskriminering är betydligt mer komplicerade och inte kan lösas med de verktyg som den borgerliga majoriteten valt att arbeta med. Det är också värt att påpeka att en rad av de åtgärder som den borgerliga majoriteten slår sig för

bröstet för är röd- gröna initiativ där man i princip skruvat ner skylten och sedan skruvat upp en ny, exempelvis jobb- torgen.

Utgångspunkterna i avtalet är bra men avspeglas inte i målen, som delvis är godtyckliga och knappast genomtänkta. Konkreta planer för hur målen ska genomföras saknas, liksom uppdaterade stadsdelsplaner.

De strategiska stadsdelsplanerna ska grundas på de boendes behov och engagemang enligt avtalet för den lokala utvecklingen. Samtidigt har beslut fattats om nedläggningar och flytt av verksamheter i flera berörda stadsdelar, vilket är en följd av sammanslagningen av stadsdelsnämnderna i Kista och Rinkeby respektive i Enskede-Årsta och Vantör.

Om vi hade varit med och formulerat målen skulle en grundläggande förutsättning för avtalet vara att de boende hade fått möjlighet att delta i processen från första början. Det lokala utvecklingsavtalet för 2007 riskerar att bli en ren pappersprodukt eftersom halva året nästan har gått innan kommunstyrelsen godkänner förslaget. Dessutom tillskjuts inga pengar utan alla satsningar ska göras med reguljära resurser, som dessutom minskats avsevärt genom skattesänkningen.

Sammantaget innebär dessa försämringar av målen för storstadspolitiken, områdenas resurser och minskade antal arbetsplatser att trovärdigheten i majoritetens avsikter med den lokala utvecklingen starkt kan ifrågasättas.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert och Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Om våra partier hade varit med och utformat den nuvarande storstadspolitiken hade avtalet självklart sett annorlunda ut. Vi tror exempelvis inte att privatiseringar automatiskt kommer att gynna utvecklingen i de stadsdelar som berörs av avtalet. Vi tror också att de särskilda konsekvenser som följer av segregering och diskriminering är betydligt mer komplicerade och inte kan lösas med de verktyg som den borgerliga majoriteten valt att arbeta med. Det är också värt att påpeka att en rad av de åtgärder som den borgerliga majoriteten slår sig för bröstet för är röd- gröna initiativ där man i princip skruvat ner skylten och sedan skruvat upp en ny, exempelvis jobb- torgen.

Utgångspunkterna i avtalet är bra men avspeglas inte i målen, som delvis är godtyckliga och knappast genomtänkta. Konkreta planer för hur målen ska genomföras saknas, liksom uppdaterade stadsdelsplaner.

De strategiska stadsdelsplanerna ska grundas på de boendes behov och engagemang enligt avtalet för den lokala utvecklingen. Samtidigt har beslut fattats om nedläggningar och flytt av verksamheter i flera berörda stadsdelar, vilket är en följd av sammanslagningen av stadsdelsnämnderna i Kista och Rinkeby respektive i Enskede-Årsta och Vantör.

Om vi hade varit med och formulerat målen skulle en grundläggande förutsättning för avtalet vara att de boende hade fått möjlighet att delta i processen från första början. Det lokala utvecklingsavtalet för 2007 riskerar att bli en ren pappersprodukt eftersom halva året nästan har gått innan kommunstyrelsen godkänner förslaget. Dessutom tillskjuts inga pengar utan alla satsningar ska göras med reguljära resurser, som dessutom minskats avsevärt genom skattesänkningen.

Sammantaget innebär dessa försämringar av målen för storstadspolitiken, områdenas resurser och minskade antal arbetsplatser att trovärdigheten i majoritetens avsikter med den lokala utvecklingen starkt kan ifrågasättas.

ÄRENDET

Regeringen har erbjudit de storstadskommuner som tidigare tecknat lokala utvecklingsavtal antingen fortsatt förlängning till och med december 2007 eller överläggningar om lokala utvecklingsavtal för 2007. Staden har sedan tidigare avtal med staten om lokalt utvecklingsarbete som löpte ut 31 december 2006. Kommunstyrelsen beslutade godkänna en revidering av avtalet från 1999 vid sitt sammanträde den 19 november 2003.

De lokala utvecklingsavtalen syftar till att stärka samordningen av det statliga, kommunala och andra aktörers insatser för arbetet med att minska antalet utanförskapsområden. Avtalen syftar till att bryta utanförskap genom ett lokalt utvecklingsarbete utifrån de behov och förutsättningar som finns hos individer.

Stadens mål är att integrationen ska öka. I stadens budget för 2007 anges att jobb, en väl fungerande skola och goda språkkunskaper i svenska är förutsättningar för integration. Ett eget arbete och möjlighet till självförsörjning är viktiga förutsättningar för ett självständigt liv. Attraktiva nya stadsmiljöer ska skapas i ytterstaden. De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden liksom att förändra redan befintliga miljöer i samråd med de boende. Ett särskilt projekt genomförs under kommunstyrelsens ledning för att rusta upp boendemiljöer och bryta segregationen på Järvafältet, s.k. Järvalyftet.

I det lokala utvecklingsavtalet uttrycks statens och stadens gemensamma avsikt att under 2007 verka för ett långsiktigt lokalt utvecklingsarbete i stadsdelarna Husby, Rinkeby, Rågsved, Skärholmen och Tensta, vilka är de stadsdelar som ingått i stadens tidigare avtal med staten.

De övergripande målen är

- Ökad förvärvsfrekvens och minskat försörjningsstöd
- Språkutveckling och skolresultat
- Attraktiva och trygga stadsdelar
- Demokrati och delaktighet
- Folkhälsa
- Ökad tillväxt

Avtalet innehåller en övergripande avtalskappa som anger mål och åtagande som kompletteras med tre mer detaljerade bilagor; 1) Geografisk avgränsning för de stadsdelar där effekterna av det lokala utvecklingsavtalet ska mätas. 2) Strategiska stadsdelsplaner som anger utgångspunkt för det lokala utvecklingsavtalet. 3) Beskriver hur utvärderingen av det lokala utvecklingsavtalet ska ske samt hur erfarenheter och kunskaper ska spridas.

Staden åtar sig i avtalet att medverka till att strategiska stadsdelsplaner upprättas som visar vad som ska göras för att främja en god utveckling i respektive stadsdel utifrån de reguljära resurser som staten och staden redan disponerar i stadsdelen. De strategiska stadsdelsplanerna ska upprättas i dialog med de boende och gemensamt av de parter vilka träffat samverkansöverenskommelser. Planerna bygger på en lägesbeskrivning och analys, gemensamt formulerade mål, val av strategier samt en förteckning av insatser som förutses leda till måluppfyllelsen. Planerna syftar till att bättre utnyttja befintliga resurser, såväl personella som ekonomiska.

I samverkansöverenskommelser mellan staden, berörda myndigheter och andra intressenter regleras en budget och fördelning av kostnader för avtalade insatser och vem som ska ansvara för att de genomförs. Vidare ska överenskommelserna ange hur det lokala utvecklingsarbetet ska följas upp. Staden åtar sig att skapa förutsättningar för och aktivt delta i arbetet med erfarenhets- och kunskapsspridning.

Staten åtar sig att medverka till att målen i de lokala utvecklingsavtalen nås genom uppdrag till myndigheter om att ta hänsyn till de speciella förutsättningar som be-

skrivs i de upprättade strategiska stadsdelsplanerna. Staten ska också, genom sina myndigheter, i dialog med staden klarlägga behovet av samordnade insatser och behov av statliga initiativ för att stimulera utvecklingen för aktuella stadsdelar och dess invånare. Staten åtar sig vidare att verka för att berörda myndigheter tecknar samverkansöverenskommelser med staden samt pröva de förslag till förändringar som behövs för att de lokala utvecklingsavtalen ska kunna genomföras. Staten ska också skapa förutsättningar för samt aktivt delta i arbetet med erfarenhets- och kunskaps-spridning. Myndigheter som omfattas av arbetet med de lokala utvecklingsavtalen är Arbetsmarknadsverket, Brottförebyggande rådet, Försäkringskassan, Myndigheten för skolutveckling och Rikspolisstyrelsen. Därutöver har Boverket, Folkhälsoinstitutet, Integrationsverket, Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) och Ungdomsstyrelsen uppdrag inom de storstadspolitiska målen.

BEREDNING

Detta ärende har utarbetats inom finansavdelningen i samarbete med stadsledningskontorets stab.

Integrationsberedningen

Integrationsberedningen beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2007 att

1. För egen del godkänna förslaget till lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad.
2. Kommunstyrelsen uppmanas att godkänna förslaget till lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad.

Reservation anfördes av ledamoten Paul Lappalainen (mp) med hänvisning till sitt yrkande, *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna Mirja Räihä Järvinen och Joe Frans (båda s) med instämmande i Mujde Rashids (v) ersättaryttrande enligt *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av ersättaren Mujde Rashid (v), *bilaga 1*.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret kan konstatera att målen för de lokala utvecklingsavtalen väl överensstämmer med stadens mål. Stadsledningskontoret ser därför fördelar med ett avtal som underlättar samverkan i de aktuella stadsdelarna mellan staden och staten genom dess myndigheter lokalt. En viktig del i avtalet är att på lokal nivå formulera mål för det gemensamma arbetet. I stadsdelnämnderna pågår redan idag en samverkan med bl.a. försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget lokalt för att samordna insatser.

De stadsdelar som är aktuella i utvecklingsavtalet, Husby, Rinkeby, Rågsved, Skärholmen och Tensta tillhör Rinkeby-Kista, Enskede-Årsta och Vantör, Skärholmens respektive Spånga-Tensta stadsdelsområde. Dessa har ingått i tidigare avtal som staden haft med staten inom ramen för den s.k. Storstadssatsningen. Det lokala utvecklingsavtal som nu erbjuds är således en fortsättning anpassat utifrån de nya politiska förutsättningarna för såväl staten som staden. I avtalet tillförs inga särskilda ekonomiska resurser utan bygger på befintliga resurser hos respektive avtalspart. Utrednings- och statistikkontoret (USK) får i samarbete med respektive stadsdelsförvaltning redovisa statistisk och andra uppgifter med anledning av avtalet. Avtalet föreslås gälla under 2007.

I förslaget till avtal för 2007 anges att samråd om hur det lokala utvecklingsarbetet ska

fortsätta sker under december 2007. Stadsledningskontoret anser att en viktig fråga för den fortsatta samverkan är att skapa förutsättningar för s.k. Jobbtorg där arbetsmarknadens olika aktörer kan samordna sina insatser som staden avser att starta under 2008. Även s.k. nystartscentrum är viktigt att samverka om. Regeringen föreslår i vårpropositionen försök med nystartscentrum där privata, offentliga och ideella aktörer kan samverka i ett antal kommun- och stadsdelar där utanförskapet är särskilt stort. Stadsledningskontoret anser vidare att förutsättningarna för en samlad välfärdsorganisation på lokal nivå som behandlas i utredningen ”Från socialbidrag till arbete” (SOU 2007:2) skyndsamt bör klarläggas.

Tre av stadsdelarna i det förslagna utvecklingsavtalet omfattas även av det s.k. Järvalyftet. Järvalyftets mål är att få en bättre och mer långsiktigt hållbar social och ekonomisk utveckling. Detta genom förändringar i den fysiska miljön, fler bostadsrätter genom ombyggnader och nyproduktion samt insatser för att höja utbildningsnivåerna och kunskaper i svenska språket. Bidragsberoendet ska minska genom insatser för att fler människor ska arbeta genom ett ökat samarbete mellan näringsliv, utbildningsväsende och de boende. Järvalyftet följs upp genom regelbundna kvantitativa och kvalitativa mätningar av sysselsättningsgrad, nya företag, bidragsberoende, skolresultat och ombildningar av hyresrätter samt undersökning av Järvabornas uppfattning om hur närområdet utvecklas.

Stadsledningskontoret föreslår att integrationsberedningen för egen del godkänner förslaget till lokalt utvecklingsavtal för 2007 mellan staten och Stockholms stad samt uppmanar kommunstyrelsen att godkänna avtalet.

RESERVATIONER MM.

Integrationsberedningen

Reservation anfördes av ledamoten Paul Lappalainen (mp) med hänvisning till sitt yrkande, enligt följande.

Att ärendet återremitteras till stadsledningskontoret för inarbetandet av synpunkterna nedan.

I ärendetexten saknas det en insikt i att det lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter är grunden för integration. Om man saknar en antidiskrimineringsstrategi, saknas en inriktning på lika rättigheter.

Dessutom är det viktigt att de boende görs till relevanta aktörer. Om inte detta sker kan man knappast förvänta några större framgångar. Till exempel kan detta ske genom konsultationsprocesser och/eller medborgarstyrelser.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna Mirja Räihä Järvinen och Joe Frans (båda s) med instämmande i Mujde Rashids (v) ersättaryttrande, se nedan.

Ersättaryttrande gjordes av ersättaren Mujde Rashid (v), enligt följande.

Det lokala utvecklingsavtalet för 2007 riskerar att bli en ren pappersprodukt eftersom halva året nästan har gått innan kommunstyrelsen godkänner förslaget. Dessutom tillskjuts inga pengar utan alla satsningar ska göras med reguljära resurser. Strategiska stadsdelsplaner ska upprättas enligt avtalet för den lokala utvecklingen. Samtidigt läggs förslag på nedläggningar och flytt av verksamheter i flera berörda stadsdelar, vilket är en följd av sammanslagningen av stadsdelsnämnderna i Kista och Rinkeby respektive i Enskede-Årsta och Vantör. Sammantaget innebär dessa försämringar att trovärdigheten i majoritetens avsikter med den lokala utvecklingen starkt kan ifrågasättas.